

Note 13 - Kapitaldekning

SpareBank 1 SMN har benyttet interne målemetoder (Internal Rating Based Approach - Foundation) for kredittrisiko siden januar 2007. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. I juni 2013 søkte banken om overgang til Avansert IRB for de foretaksporteføljene som i dag rapporteres etter foundation metoden. Effekten av risikovektene under IRB er begrenset som følge av overgangsregler gitt i forskrift fra Finanstilsynet.

Fra andre kvartal 2013 er beregningsmetode på operasjonell risiko endret fra basismetode til sjablongmetode på morbank. På konsern beregnes fortsatt datterselskaper etter basismetoden.

Fra 1. juli 2013 er det innført nye bufferkrav jfr. finansieringsvirksomhetslovens § 2-9e. Per 31. mars 2014 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent og kravet til systemrisikobuffer 2 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om at ansvarlig kapital skal utgjøre minimum 4,5 prosent av ren kjernekapital, slik at samlet minstekrav til ren kjernekapital er på 9 prosent.

I løpet av 2014 vil bufferkravet for systemrisiko øke med ytterligere 1 prosentpoeng, slik at kravet til ren kjernekapital per 1. juli 2014 vil være på 10 prosent. Per 30. juni 2015 vil motsyklisk bufferkrav på 1 prosentpoeng bli gjort gjeldende.

En fondsobligasjon (hybridkapital) er en obligasjon med en pålydende rente, men banken har ikke plikt til å betale ut renter i en periode hvor det ikke utbetales utbytte, og investor har heller ikke senere krav på renter som ikke er utbetalt, dvs. rentene akkumuleres ikke. Fondsobligasjoner som kjennetegnes med moderate incentiver til tilbakebetaling er godkjent som et element i kjernekapitalen innen en ramme på 15 prosent av samlet kjernekapital. Har derimot fondsobligasjonen ikke fastsatt løpetid og er uten incentiver til tilbakebetaling kan den medtas som et element i kjernekapitalen innen en ramme på 35 prosent av samlet kjernekapital.

Finanstilsynet kan kreve at fondsobligasjonene skrives ned proporsjonalt med egenkapitalen dersom bankens kjernekapitaldekning faller under fem prosent eller samlet kapitaldekning faller under åtte prosent. Nedskrevede beløp på fondsobligasjonene skal være skrevet opp før det kan utbetales utbytte til aksjonærene eller egenkapitalen skrives opp. Fondsobligasjoner føres som annen langsiktig gjeld til amortisert kost.

I forbindelse med endrede krav til betingelsene for fondsobligasjoner, vil de fondsobligasjonene som ikke tilfredsstiller de nye kravene over tid ikke kunne telle med som øvrig kjernekapital. Obligasjonene vil være gjenstand for en nedtrapping med 20 prosent i 2014 og 10 prosent deretter. SpareBank 1 SMN hadde per 31. mars 2014 450 millioner kroner i fondsobligasjoner som vil være gjenstand for nedtrapping.

Ansvarlige lån har prioritet etter all annen gjeld. Tidsbegrenset ansvarlig lån kan ikke tilsvare et høyere beløp enn 50 prosent av kjernekapitalen i kapitaldekningen, mens evigvarende ansvarlige lån ikke kan tilsvare et høyere beløp enn 100 prosent av kjernekapitalen. Ansvarlige lån klassifiseres som forpliktelse i balansen og måles til amortisert kost slik som andre langsiktige lån.

For detaljert informasjon om ansvarlige lån og fondsobligasjoner, se note 38 i bankens årsrapport.

Morbank			Konsern			
31.12.13	31.3.13	31.3.14 (mill. kr)		31.3.14	31.3.13	31.12.13
2.597	2.597	2.597	Egenkapitalbevis	2.597	2.597	2.597
-0	-0	-0	- Egne egenkapitalbevis	-0	-0	-0
895	895	895	Overkursfond	895	895	895
2.496	1.889	2.496	Utjevningfond	2.496	1.889	2.496
3.276	2.944	3.276	Grunnfondskapital	3.276	2.944	3.276
227	-	-	- Avsatt utbytte	-	-	227
124	-	-	- Avsatt gaver	-	-	124
195	106	195	Fond for urealiserte gevinster	206	123	206
-	38	-	- Annen egenkapital inklusive minoritetsinteresser	1.419	1.402	1.421
-	231	450	Periodens resultat	500	321	-
9.811	8.700	9.909	Sum balanseført egenkapital	11.389	10.170	11.242
-447	-447	-447	Utsatt skattefordel, goodwill og immaterielle eiendeler	-613	-531	-582
-	-	-	- Andel av fond for urealiserte gevinster i tilknyttede selskap	98	57	98
-352	-	-	- Fradrag for avsatt utbytte og gaver	-4	-6	-361
-401	-448	-413	50 % fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-120	-2	-106
-240	-178	-275	50 % fradrag forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger	-259	-193	-214
-	-	-	- 50 % kapitaldekningsreserve	-623	-734	-595
-109	-109	-80	Overfinansiering pensjonsforpliktelse	-78	-107	-107
-	-231	-450	Periodens resultat	-500	-321	-
-	169	329	Delårsresultat som inngår i kjernekapitalen (73% etter skatt)	365	234	-
8.262	7.455	8.574	Sum ren kjernekapital	9.655	8.568	9.374
1.431	932	1.433	Fondsobligasjon, hybridkapital	1.647	1.118	1.615
9.693	8.387	10.007	Sum kjernekapital	11.303	9.686	10.989
			Tilleggskapital utover kjernekapital			
-	-	-	- Fondsobligasjon, hybridkapital utover 15%	-	31	31
304	308	304	Evigvarende ansvarlig kapital	362	308	363
1.569	1.610	1.570	Tidsbegrenset ansvarlig kapital	2.230	1.875	1.950
-401	-448	-413	50 % fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-120	-2	-106
-240	-178	-275	50 % fradrag forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger	-259	-193	-214
-	-	-	- 50 % kapitaldekningsreserve	-623	-734	-595
1.231	1.292	1.187	Sum tilleggskapital	1.591	1.285	1.428
10.924	9.679	11.194	Netto ansvarlig kapital	12.893	10.971	12.417
			Minimumskrav ansvarlig kapital Basel II			
1.573	1.661	1.508	Engasjement med spesialiserte foretak	1.508	1.661	1.573
1.478	1.505	1.380	Engasjement med øvrige foretak	1.381	1.505	1.479
70	52	136	Engasjement med massemarked SMB	145	56	74
363	326	703	Engasjement med massemarked personer	1.153	583	628
28	26	37	Engasjement med øvrige massemarked	43	28	33
1.157	1.108	1.225	Egenkapitalposisjoner	-	-	-
4.669	4.678	4.989	Sum kredittrisiko IRB	4.229	3.833	3.787
224	257	281	Gjeldsrisiko	281	257	224
8	14	-	- Egenkapitalrisiko	3	15	10
-	-	-	- Valutarisiko	-	-	-
297	337	292	Operasjonell risiko	416	438	398
560	545	579	Engasjementer beregnet etter standardmetoden	2.186	2.086	2.151
-67	-75	-69	Fradrag	-126	-125	-119
-	-	-	- Overgangsordning	-	102	316
5.690	5.756	6.072	Minimumskrav ansvarlig kapital	6.989	6.606	6.767
71.130	71.951	75.900	Beregningsgrunnlag	87.361	82.578	84.591
			Kapitaldekning			
11,6 %	10,4 %	11,3 %	ren kjernekapitaldekning	11,1 %	10,4 %	11,1 %
13,6 %	11,7 %	13,2 %	kjernekapitaldekning	12,9 %	11,7 %	13,0 %
15,4 %	13,5 %	14,7 %	kapitaldekning	14,8 %	13,3 %	14,7 %